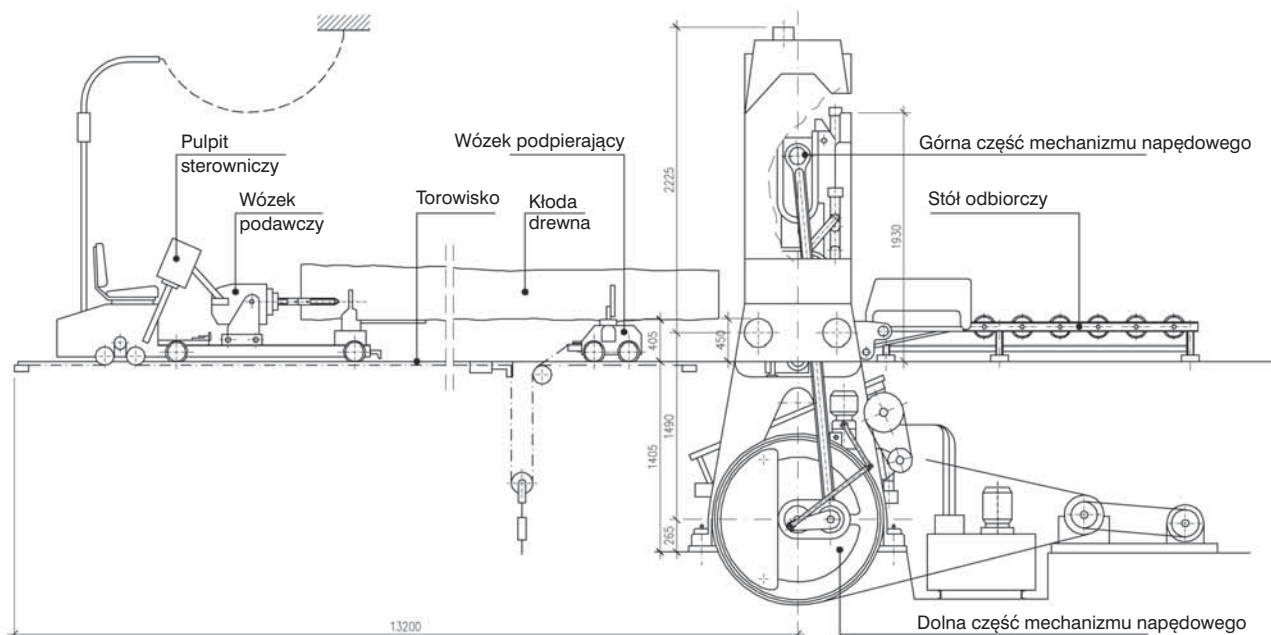

Sprzęt roboczy

minimalne wymagania

Pilarka ramowa pionowa (trak)

Pilarka ramowa pionowa jest przeznaczona do przecierania kłód drewna. W zależności od umiejscowienia napędu, traki są instalowane w pomieszczeniach jedno- lub dwukondygnacyjnych (z tzw. podtraczem). Napęd na ramę piłową przenoszony jest z silnika poprzez przekładnie klinowe, łańcuchowe i mechanizm korbowodowy. Posuw materiału realizowany jest za pomocą rowkowanych walców, a podawanie i odbiór materiału odbywa się najczęściej z wykorzystaniem wózków poruszających się po torowisku.

Zagrożenia

■ Mechaniczne:

- cięciem lub odcięciem (kontakt dłoni lub palców z piłą) podczas pracy;
- wplątaniem, pochwytnieniem i zgnieciem lub zmiaż-

dzeniem przez ruchome elementy napędu oraz poruszające się wózki podawczo-odbiorcze;

- uderzeniem – wskutek odrzutu obrabianego materiału lub jego fragmentów (wyrzynków) oraz przez poruszające się wózki podawczo-odbiorcze;
- zgnieciem – wskutek upadku przedmiotów;
- upadkiem – wskutek poślizgnięcia się lub potknięcia, np. o elementy torowiska;
- przekłuciem zębami piły;

■ **Porażeniem prądem elektrycznym** – dotyk bezpośredni i pośredni;

- **Zapyleniem;**
- **Pożarem lub wybuchem;**
- **Hałasem.**

Wymagania i działania dostosowawcze

Wymaganie	Działania dostosowawcze
Elementy sterownicze	
■ Elementy sterownicze, które mają wpływ na bezpieczeństwo pracowników, powinny być widoczne i możliwe do zidentyfikowania oraz odpowiednio oznakowane (§ 9 ust. 1'). ■ Elementy, o których mowa w ust. 1, powinny być usytuowane poza strefami zagrożenia w taki	Usytuowanie i identyfikacja Elementy do uruchamiania i zatrzymywania traka powinny: ■ być umieszczone poza strefami zagrożenia, w polu widzenia operatora; ■ być możliwe do zidentyfikowania przez: – kodowanie barwami: uruchamianie – zielona lub biała; zatrzymanie

Wymaganie	Działania dostosowawcze
Elementy sterownicze cd.	
sposób, aby ich obsługa nie powodowała dodatkowych zagrożeń; nie mogą one stwarzać także jakichkolwiek zagrożeń w związku z przypadkowym zadziałaniem (§ 9 ust. 2).	– czerwona lub czarna; zatrzymanie awaryjne – wyłącznie czerwona na żółtym tle; – oznakowanie piktogramami lub w inny sposób. Ochrona przed zagrożeniami ■ Elementy do uruchamiania nie powinny wystawać ponad obudowę lub być osłonięte (kołnierzem) bądź umieszczone we wgłębieniach; ■ Powinny mieć gładkie powierzchnie i zaokrąglone krawędzie; ■ Opór elementów sterowniczych nie powinien być mniejszy od 5 N.
Układ sterowania	
■ Układy sterowania maszyn powinny zapewniać bezpieczeństwo i być dobierane z uwzględnieniem możliwych uszkodzeń, defektów oraz ograniczeń, jakie można przewidzieć w planowanych warunkach użytkowania maszyny (§ 11). ■ Podczas obsługi pilarek ramowych-traków powinno być zapewnione zablokowanie drzwi podtracza z obwodem zasilania traka w taki sposób, aby otwarcie ich powodowało zatrzymanie pracy traka (§ 13 ust. 1 pkt 10²).	Sprawdzić czy: ■ zastosowane urządzenia blokują napęd walców posuwowych i napęd ramy piłowej w przypadku zaniku ciśnienia w układzie (w pilarkach z hydraulicznym lub pneumatycznym układem docisku górnych walców posuwowych); ■ zapewniono możliwość natychmiastowego wyłączenia posuwu roboczego i włączenia posuwu wstecznego w czasie ruchu ramy piłowej; ■ zastosowano urządzenie do hamowania, jeżeli czas swobodnego zatrzymania się pił jest dłuższy niż 10 s; Urządzenie to powinno: – zatrzymywać ramę piłową w każdym momencie pracy uznanym przez obsługę za zagrożenie jej bezpieczeństwa (w dowolnym położeniu); – powodować wyłączenie napędu z chwilą rozpoczęcia hamowania; – umożliwiać hamowanie również przy wcześniej wyłączonym napędzie; – powodować, aby czas hamowania był krótszy niż czas swobodnego zatrzymania się pił, jednak nie dłuższy niż 30 s. ■ drzwi podtracza są zablokowane z obwodem zasilania traka tak, aby otwarcie ich powodowało zatrzymanie pracy traka; ■ umożliwiono sterowanie wszystkimi mechanizmami wózka prowadzącego podawczego (zaciskaniem, powrotem, centrowaniem kłody) bezpośrednio z miejsca obsługi, tj. wózka lub osobnego pulpitu w przypadku zdalnego sterowania wózkiem.
Sygnalizacja uruchomienia traka	
■ W przypadku, gdy jest to konieczne, operator maszyny powinien mieć możliwość sprawdzenia, z głównego pulpitu sterowniczego, czy nikt nie znajduje się w strefie niebezpiecznej. Jeżeli sprawdzenie nie jest możliwe, układ bezpieczeństwa automatycznie powinien wysyłać akustyczny lub optyczny sygnał ostrzegawczy przed uruchomieniem maszyny. (§ 10 ust. 1). ■ Podczas obsługi pilarek ramowych-traków należy zapewnić pomiędzy pracownikami zatrudnionymi w hali traków i w podtraczu dwustronną łączność sygnalizacyjną oraz poinformować pracowników o rodzaju i znaczeniu poszczególnych sygnałów (§ 13 ust. 1 pkt 6²).	Zapewnienie sygnalizacji ostrzegającej o uruchomieniu traka – z zapewnieniem wyprzedzenia umożliwiającego opuszczenie stref zagrożenia. Sygnalizacja ta powinna obejmować pracowników przebywających w hali traków i w podtraczu. Sygnały te powinny być podane w instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy, a pracownicy powinni je znać.

Wymaganie	Działania dostosowawcze
Uruchomienie traka	
■ Uruchomienie maszyny powinno być możliwe tylko poprzez celowe zadziałanie na przeznaczony do tego układ sterowania (§ 12 ust. 1). ■ Wymagania, o których mowa w ust. 1, stosuje się do: – ponownego uruchomienia maszyny po jej zatrzymaniu, bez względu na przyczynę zatrzymania (§ 12 ust. 2 pkt 1); – sterowania, w przypadku znaczących zmian w parametrach pracy maszyny, w szczególności: prędkości i ciśnienia, o ile ponowne uruchomienie lub zmiana w jej parametrach pracy stwarzają zagrożenia (§ 12 ust. 2 pkt 2). ■ Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do ponownego uruchomienia lub zmian parametrów pracy maszyny, o ile są spowodowane prawidłowym cyklem roboczym urządzenia automatycznego (§ 12 ust. 3).	Trak powinien mieć układ sterowania uruchamianiem, wyposażony w przeznaczone do tego oddzielne elementy sterownicze. Nie powinno być możliwe samoczynne uruchomienie po zatrzymaniu z dowolnej przyczyny (np. po przywróceniu przerwanej wcześniej zasilania, po otwarciu osłony blokującej, po wyłączeniu awaryjnym). Patrz również – Odłączanie od zasilania.
Zatrzymanie normalne	
■ Maszyny wyposaża się układ sterowania przeznaczony do całkowitego i bezpiecznego ich zatrzymania (§ 13 ust. 1). ■ Układ sterowania przeznaczony do zatrzymywania maszyny powinien mieć pierwszeństwo przed układem sterowania przeznaczonym do jej uruchamiania (§ 13 ust. 3).	Układ sterowania zatrzymaniem powinien być nadrzędny w stosunku do układu uruchamiania i mieć służący do tego celu element sterowniczy.
Zatrzymanie awaryjne	
■ Ze względu na zagrożenia, jakie stwarzają maszyny, w zależności od czasu ich zatrzymywania, wyposaża się je w urządzenia zatrzymania awaryjnego (§ 14 ust. 1).	Sygnał zatrzymania awaryjnego powinien być nadrzędny w stosunku do pozostałych sygnałów sterujących. Urządzenie zatrzymania awaryjnego powinno być sprzężone z hamulcem.
Ochrona przed zagrożeniami powodowanymi emisją pyłu	
■ Maszyny stwarzające zagrożenie emisją gazu, oparów, płynu lub pyłu wyposaża się w odpowiednie obudowy lub urządzenia wyciągowe znajdujące się w pobliżu źródła zagrożenia (§ 14 ust. 4).	Wyposażenie traka w ruchomy spad trocin umożliwiające odprowadzenie trocin i odpadów (do pojemników lub przenośników) lub końcówkę do podłączenia odciągu trocin. Wózki podawcze i odbiorcze powinny być wyposażone w urządzenia do usuwania trocin z szyn.
Stateczność	
■ Maszyny oraz ich części, o ile jest to konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, mocuje się za pomocą odpowiednich zaczepów lub innych podobnych urządzeń w celu zapewnienia ich stateczności (§ 15 ust. 1).	Posadowienie traka na odpowiednim fundamencie, odizolowanym od konstrukcji hali.

Wymaganie	Działania dostosowawcze
Zabezpieczenie przed zagrożeniami powodowanymi przez spadające i wyrzucane przedmioty	
■ Maszyny stwarzające ryzyko upadku przedmiotów lub ich wyrzucenia wyposaża się w środki ochrony odpowiednie do występującego ryzyka (§ 14 ust. 3). ■ Podczas obsługi pilarek ramowych-traków powinny być spełnione następujące wymagania: – urządzenia podające i odbierające powinny zapewniać prowadzenie ciętego materiału w kierunku równoległym do pił trakowych (§ 13 ust. 1 pkt 2²); – tory wózków należy wyposażyć na ich końcowych odcinkach w urządzenia zapobiegające zjechaniu wózków z toru (§ 13 ust. 1 pkt 4²).	■ Zapewnienie prowadzenia ciętego materiału (przez urządzenia podające i odbierające) w kierunku równoległym do pił trakowych. ■ Zapewnienie wyposażenia po stronie odbiorczej w urządzenie rozdzielczo-prowadzące lub wózek odbiorczy – zapewniające prowadzenie rozpiłowanego drewna równoległe do kierunku posuwu traka. ■ Wyposażenie wózków prowadzących podawczych w urządzenia do zamocowania, centrowania i obracania kłody. ■ Wyposażenie torów wózków na ich końcowych odcinaczkach w urządzenia zabezpieczające przed wypadnięciem wózków z toru. ■ Wózki powinny mieć urządzenia zabezpieczające przed wypadnięciem z toru.
Ochrona przed zetknięciem z ruchomymi elementami	
■ W przypadku wystąpienia ryzyka bezpośredniego kontaktu z ruchomymi częściami maszyn, mogącego powodować wypadki, stosuje się osłony lub inne urządzenia ochronne, które zapobiegająby dostępowi do strefy zagrożenia lub zatrzymywałyby ruch części niebezpiecznych (§ 15 ust. 3). ■ Osłony i urządzenia ochronne (§ 15 ust. 4): – powinny mieć mocną (trwałą) konstrukcję (§ 15 ust. 4 pkt 1); – nie mogą stwarzać zagrożenia (§ 15 ust. 4 pkt 2); – nie mogą być łatwo usuwane lub wyłączane ze stosowania (§ 15 ust. 4 pkt 3); – powinny być usytuowane w odpowiedniej odległości od strefy zagrożenia (§ 15 ust. 4 pkt 4); – nie powinny ograniczać pola widzenia cyklu pracy urządzenia (§ 15 ust. 4 pkt 5); – powinny umożliwiać wykonywanie czynności mających na celu zamocowanie lub wymianę części oraz umożliwiać wykonywanie czynności konserwacyjnych, pozostawiając jedynie ograniczony dostęp do obszaru, gdzie praca ma być wykonywana, w miarę możliwości bez zdejmowania osłon i urządzeń zabezpieczających (§ 15 ust. 4 pkt 6); – powinny ograniczać dostęp tylko do niebezpiecznej strefy pracy maszyny (§ 15 ust. 4 pkt 7). ■ Wszystkie mechanizmy napędowe traków znajdujące się w hali traków i w podtraczu należy osłonić w sposób uniemożliwiający dostęp podczas ruchu (§ 13 ust. 1 pkt 5²). ■ W pilarkach ramowych typu pionowego powinny być zastosowane osłony wszystkich poruszających	■ Osłonięcie wszystkich poruszających się elementów maszyny znajdujących się w hali traka i w podtraczu, tj. mechanizmu napędowego, mechanizmu posuwowego, mechanizmu korbowodowego, łączników, kół zębatych, kół łańcuchowych, łańcuchów i innych ruchomych elementów poza walcami posuwowymi. ■ Osłony, których konstrukcja pozwala na ich usunięcie lub otwarcie bez użycia narzędzi, należy zablokować z napędem, aby w przypadku, gdy zostaną zdemonstrowane lub otwarte, nastąpiła przerwa w pracy pilarki. ■ Wyposażenie wózków traka w osłony uniemożliwiające włożenie nóg pod koła. ■ Zapewnienie zamykanego ogrodzenia podtracza, spełniającego wymagania (§ 13 ust. 1 pkt 8²).

Wymaganie	Działania dostosowawcze
Ochrona przed zetknięciem z ruchomymi elementami cd.	
nych się elementów poza walcami posuwowymi; osłony te powinny być zablokowane z napędem piłarek (§ 13 ust. 2 i 3²). ■ Podtracze należy ogrodzić oraz zamykać na klucz przed każdym uruchomieniem traka – w przypadku ustawienia kilku traków obok siebie, ich podtracza powinny być od siebie odgródzone i oddzielnie zamykane (§ 13 ust. 1 pkt 8²).	
Oświetlenie miejsc i stanowisk pracy lub konserwacji	
■ Miejsca i stanowiska pracy lub konserwacji maszyn odpowiednio oświetla się, stosownie do wykonywanych czynności (§ 16 ust. 1).	Zapewnienie odpowiedniego rodzaju oświetlenia, adekwatnego do wykonywanych czynności (natężenie, równomierność i barwa). Oświetlenie nie może powodować efektu stroboskopowego. Jeśli oświetlenie ogólne nie zapewnia na stanowisku pracy wymagań PN-EN 12464-1, to należy zastosować oświetlenie miejscowe, które wspólnie z ogólnym, zapewni spełnienie tych wymagań. Do doświetlania miejsc konserwacji i obsługi technicznej można stosować lampy przenośne.
Bezpieczeństwo przy konserwacji maszyn	
■ Wykonywanie prac konserwacyjnych powinno być możliwe podczas postoju maszyny. Jeżeli jest to niemożliwe, w celu wykonania tych prac stosuje się odpowiednie środki ochronne albo prace te wykonuje się poza strefami niebezpiecznymi (§ 17 ust. 1).	■ Wykonywanie wszelkich prac konserwacyjnych, nastawczych, naprawczych i usuwania odpadów wyłącznie podczas postoju maszyny. ■ Konstrukcja traka, w którym wymiana pił odbywa się w górnym położeniu ramy piłowej, powinna umożliwiać (za pomocą urządzenia ręcznego lub z napędem mechanicznym z ewentualnym wykorzystaniem hamulca) jej ustawienie i zatrzymanie w tym położeniu oraz zabezpieczyć przed samoczynnym lub niezamierzonym opadnięciem ramy piłowej. ■ Wyposażenie traka w urządzenia: – zabezpieczające górne walce posuwowe przed opadnięciem podczas wymiany sprzęgu pił lub prac konserwacyjnych i naprawczych; – uniemożliwiające włączenie napędu podczas wykonywania prac w podpiwniczeniu (np. przy smarowaniu łożysk).
Odlączenie od zasilania	
■ Maszyny wyposaża się w łatwo rozpoznawalne urządzenia służące do odłączania od źródeł energii; ponowne przyłączenie maszyny do źródeł energii nie może stanowić zagrożenia dla pracowników (§ 18 ust. 1 pkt 1).	Urządzeniem odłączającym trak od zasilania powinien być rozłącznik izolacyjny (spełniający wymagania PN-IEC 60947-3). Rozłącznik główny powinien wyróżniać się barwą, mieć tylko jedno położenie otwarcia i zamknięcia, odpowiednio oznaczone (O,I). Zewnętrzny element do uruchamiania łącznika (np. pokrętło) powinien umożliwiać jego zaryglowanie lub zamknięcie w pozycji otwarcia styków.
Dojścia i dostępy do miejsc konserwacji, regulacji itp.	
■ Powinny być zastosowane rozwiązania zapewniające bezpieczny dostęp i przebywanie pracowników w obszarach produkcyjnych oraz strefach ustawienia i konserwowania maszyn (§ 18 ust. 2).	■ Zapewnienie dojścia do podtracza stałymi schodami z poręczami (w wyjątkowych przypadkach uzasadnionych względami użytkowymi i technicznymi dopuszcza się zastosowanie drabin). ■ Zapewnienie przejść między maszyną a innymi urządzeniami lub ścianami przeznaczonymi tylko do obsługi tych urządzeń o szerokości co najmniej 0,75 m.

Wymaganie	Działania dostosowawcze
Ochrona przed pożarem i wybuchem	
■ Maszyny odpowiednio zabezpiecza się w celu ochrony pracowników przed: – ryzykiem pożaru, przegrzania lub uwolnienia się gazu, pyłu, płynu oraz innych substancji wytwarzanych, używanych lub zmagazynowanych w maszynach (§ 19 pkt 1); – ryzykiem wybuchu urządzenia lub substancji wytwarzanych, używanych albo zmagazynowanych w maszynach (§ 19 pkt 2).	■ Zabezpieczenie przewodnic ramy piłowej przed nadmiernym nagrzewaniem się w czasie pracy. ■ Zabezpieczenie wyposażenia elektrycznego traka przed zwarcie i przeciążeniem oraz zapewnienie właściwego stopnia ochrony przed wnikaniem pyłów i cieczy (IP 54 wg PN-EN 60529).
Ochrona przed zagrożeniami prądem elektrycznym	
■ Maszyny odpowiednio zabezpiecza się w celu ochrony pracowników przed zagrożeniami wynikającymi z bezpośredniego lub pośredniego kontaktu z energią elektryczną (§ 19 pkt 3).	Zastosowanie właściwych środków ochrony przeciwporażeniowej, zarówno przed dotykem bezpośrednim, jak i pośrednim. Dostęp do wyposażenia elektrycznego maszyny powinien być uniemożliwiony przez zastosowanie środków wymagających użycia specjalnych narzędzi (np. klucza). Odpowiednie oznakowanie elementów wyposażenia elektrycznego. Umieszczenie na obudowie traka znaku „błyskawicy”. Schemat wyposażenia elektrycznego umieszczony wewnątrz obudowy lub niezwłocznie dostępny.

¹ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz.U. Nr 191, poz. 1596 z późn. zm.)

Uwaga: występujące w tekście jednostki redakcyjne bez przypisu – odnoszą się również do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r.

² Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 14 kwietnia 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze obrabiarek do drewna (Dz.U. Nr 36, poz. 409).

Opiniodawca: Józef Gierasimiuk – Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy